

saa ganske overordentlig nøje paa det, saa meget mere som Staten hidtil har betalt det hele — vel nok i den længste Del af den Tid, i hvilken denne Kontrol overhovedet kommer til at bestaa.

Knuth: Overfor den højtærede Minister maa jeg stadig hævde, at det foreslaaede Apparat er unødvendig dyrt. Sagen kan ordnes lige saa godt og meget simplere og mere ligefremt ved, at Kontrollen forbliver under det Departement, hvor den for Øjeblikket er. Den Indvending, at det ikke aldeles nøjagtigt kan regnes ud, hvad Kontrollen koster i Øjeblikket, tillægger jeg ikke nogen stor Betydning. Det maa jo dog være til at regne ud, hvor meget hele 2det Departement koster, og hvor stor en Del af Ekspeditionerne der henhører under Lenskontrollen; man vil derved kunne regne ud, hvad Kontrollen omtrent koster, og, som sagt, at man rundede opefter, vilde intet Menneske paa Jorden finde urimeligt. Jeg er jo fuldstændig enig i, at det er naturligt og rimeligt, at vi betaler Staten fuldt ud hver en Øre, som den har i Udgift for Kontrollens Skyld. Men hvis man ikke kom dertil, at der blev sat en bestemt Sum, saa vilde jeg finde, at det var en naturlig Ordning; at Staten udrede Udgifterne, og at vi refunderede dem.

Den foreslaaede Fond kan jeg stadig ikke se nogen Anledning til at oprette. Fra anden Side har man talt om, hvad der nu kunde ske, naar Len og Stamhuse o. s. v. blev ophævet, og man har ment, at der saa kunde blive Tale om, at Staten fik en Byrde paa sig. Jeg ved ikke, hvorfor Staten saa mere skulde faa en Byrde, thi jeg kan ikke indse, hvorfor ikke ogsaa de Vartpenge, som Ministeren talte om, skulde kunne refunderes lige saavel som det andet. I den Anledning behøves der altsaa ikke nogen Fond. Overhovedet forstaar jeg ikke, hvorfor den nuværende Slægt skal betale for de kommende Generationer; det finder jeg ikke, der er nogen Anledning til, og det vil jeg gerne protestere imod.

Naar jeg ser paa Antallet af de Ekspeditioner, her er Tale om, og paa det, der her foreslaas, kan jeg ikke frigøre mig for den Tanke, at Lovforslaget er unødvendigt. Efter de Oplysninger, der her foreligger, er der ca. 3,000 Ekspeditioner aarlig; det er med et rundt Tal 10 Ekspeditioner om Dagen, og at 4 arbejdsdygtige Mænd ikke skulde kunne ekspedere 10 Sager paa en Dag, navnlig da en Masse

af dem er rene Smaating — Prohibitivpaategninger eller Ophævelser af Prohibitivpaategninger —, kan jeg ikke forstaa. Men i hvert Fald kunde der jo i Lovforslaget aabnes Mulighed for en Forøgelse af Personalet, hvis Arbejdet skulde vokse. Man kunde tænke sig, at Arbejdet voksede som Følge af en Tvangslov af en eller anden Art — man maa ikke haabe, at noget saadant kommer, men det har jo ligget i Luften. I saa Fald kunde det tænkes, at Arbejdet for en kortere Tid voksede, men vel at mærke: ogsaa kun for en kortere Tid, thi naar den nye Ordning var fuldbyrdet, vilde der blive overordentlig lidt Arbejde tilbage. At man saa skulde have et helt Departement til at udføre Arbejdet med Prohibitivpaategningerne og Kontrollen med Obligationerne og med Pengenes Anbringelse, hvilket er den mest ligefremme Sag af Verden, da der findes faste, bestemte Regler derfor, synes mig i Virkeligheden temmelig urimeligt. Imidlertid, i et saadant Departement maa der være to Jurister, men Tanken om at ansætte en Mand, der skulde være særlig kyndig i Godsadministration og Landbrug, kan jeg heller ikke tiltræde. Jeg ved, at det er forholdsvis sjældent, at der foreligger Spørgsmaal, der behøver en landbrugskyndig Afgørelse. Men for det Tilfælde, at der skulde foreligge saadanne Spørgsmaal, vil man altid i Loven kunne træffe Bestemmelse om, at Chefen for Lenskontrollen skal kunne bemyndiges til at henvende sig til den eller den særlig i det paagældende Spørgsmaal kyndige Mand. Jeg vil anse det for bedre, at Chefen saaledes kan henvende sig til en Mand her eller der, der kender Forholdene paa Stedet, end at der sidder en Mand i Lenskontrollen, som maaske vel kan siges i Almindelighed at forstaa sig paa Godsadministration og Landvæsen, men som ikke er saa lokalkendt, som en kyndig Mand kan være det, paa den Egn, hvor Spørgsmaalet er rejst. Det vil være vanskeligt at finde en Mand, som kender baade Jylland og Øerne. Man kan nok finde en, der kender Forholdene paa Øerne, men saa kender han ikke Forholdene i Jylland. Og bliver det en Mand fra Jylland, saa kender han særlig Forholdene der, men ikke Forholdene paa Øerne. Efter min Mening er det en meget mere praktisk og ganske sikkert ogsaa mere økonomisk Ordning, om der var aabnet Adgang til, at Lenskontrollen i hvert enkelt Tilfælde kunde henvende sig til paaidelige og kyndige Folk paa Stedet, naar der, som det af og til sker, rejser sig et